

Naše Beseda

KANOPOLIS, KANS., 2. prosince 1919. — Čtená redakce! Přiloženou naleznete poukázku na \$2.50, jako předplatné na časopis "Pokrok" a \$1 ve prospěch srotařů ve staré vlasti. Časopis váš správně mně dochází a proto přijímám vaše díky. Ten čas tak rychle plyne při té spozděné práci, že bych byl hnedle zapomněl, že jsem dlužníkem. Dne 26. list. napadlo nám zde trochu sněhu, tak jsme s prací prozatím hotovi. Nerad zůstávám se zapravením svých povinností pozadu a jen když trochu ty finance tomu dovolují, spěchám, bych se vyrovnal. Tentokrát přece ale bych byl opomenul, nebýt vašeho upozornění, proto nyní neodkladně předplatné zaslám. Pokud se týče zpráv z tohoto okolí, bylo by jich dost, psaní jejich však ponechávám povolanejším osobám. "Pokrok" jest zde hojně odebrán a proto se divím, že nikdo ani přem nebe a, kdyby nebylo p. Dolečka ve Wilson, zástupce tohoto časopisu, tak by nikdo nevěděl, že zde vůbec nějaké Česi jsou usídleni. Ovšem, ono se to snadno řekne podávat zprávy, na to však moje schopnosti nestačí, následkem nepatrného školního vzdělání. Za mého školního věku chodilo nás přes 100 žáků do jedné školy k jednomu učiteli, kdy časem museli jsme sedat na zemi. Učitel většinu pozornosti věnoval žákům tak zv. lepší třídy lidí, od nichž se mu dostávalo časem nějaké té pomazánky. Nu a do té třídy já jsem nechozil a následkem toho též moje vzdělání tak dopadlo. Před ukončením těchto řádků, musím vašemu závodu ještě poděkovat za správně zaslání "Pokroku" do Čech, kam jsem jej předplatil pro mého synovce, Bart. Kepku. Právě jsem od něho obdržel dopis, ve kterém mně sděluje, že již obdržel dvě čísla a při tom zároveň mně děkuje, že jsem mu na "Pokrok" předplatil. Jelikož se mu velice zamlouvá a každý v tamní osadě chce jej čísti. Nuž, synovce, bude-li tento dopis čísti, přijmi srdečný pozdrav ty, tvoje rodina, rodiče a vůbec všichni přátelé a známí. Přiležitostně pocti nás také nějakým dopisem v tomto časopise. Bude mne to těšit, když budu moji tvůj dopis i ostatní čtenáři čísti. Jsem přesvědčen, že bude tvůj dopis vítán a et. redakce že jej uveřejní. Konečně volám dobré věci Na zdar! a všemu zlému nezdar! —

Josef Balin, st.

Čtený přáteli! Díky za předplatné a příspěvek pro srotaře v Čechách. Čtenáři budou vám povděční, když časem zprávy z vaší osady zaslete k otáčení. Ovšem dopis ze staré vlasti bude též čtenáři vítán.

DE QUEEN, ARK., 8. prosince 1919. — Čtená redakce "Pokroku", jakož i všichni čtenáři, přijímáme od vás srdečný pozdrav a vědomost, že jsme se na naše ná-

MALÝ OZNAMOVATEL

PERÍ- PERÍ- PERÍ! — Kupujeme kačny a husí peří za nejvyšší tržebné ceny. Prodáváme bílou a růžovou sypaninu za nejnižší ceny. Píste si o vzor. KOSEDEUCK FEATHER CO., P. O. Box, 623, Berwyn, Ill.—Adv. T11-tf-c

MÁM výhradní prodejní právo na proslulou Thos Mortimer rené v okrese Stanton, Nebraska, o 640 akrech. Genéřných pro prodej za \$250 akr na velmi mírné podmínky. — Anebo prodám severní polovinu sekce, jež zahrnuje veskeré výstavosti, za \$300 akr. Vezmu v úvahu dobrou farmu o 160 akrech; nebo na západě pozemek na pastviny, jako část splátky. Ohledně dalších informací navštivte, nebo dopište na: H. FRICKE, JR., Madison, ebr.—Advertisement. T21-3p

Pomocné oddělení v nemocnici sv. Josefa.

Nemocnice sv. Josefa zřídila oddělení, kde nemajetným a méně zámožným nemocným, mimo nemocnici, poskytuje se lékařská rada a ošetření bez zplátny, neb za velice nízký poplatek. Podobně bude založeno i s případy porodními. Ordinuje se od 2 do 4 hodin odpoledne. — Věhod do tohoto oddělení jest na jižní straně nemocnice.

sto šťastně dostali 28. listopadu, v den, kdy právě hodně přišlo. Pokud se týče nákladu dobytka, ten byl mně dodán v pondělí, 1. pros., v 8 hodin ráno a ve 12 hodin v poledne byl dobytek již na mém pozemku a to v úplném pořádku. Však nákladní vagon s nábytkem nejspíše uvázl v Kansas City, poněvadž jej ještě nemáme. Než, jaká pomoc, vždyť snad přece někdy přijde. Počasí zde máme příjemné a hezky teploučko, tak že jsme posud neměli v našem krbu ještě žádný oheň. Dobytek má v pasturu dosti trávy a vody též. Krajina zdejší se za ty dva roky, co jsem byl vzdálen, značně změnila. Množství nových farmářů koupili zde farmy a na nich se usídlili; národnosti jsou Franks-Anglo-Američané a přijeli sem z Texasu a Oklahomy. S podivem, že se tak málo našich rodáků o tuto krajinu zajímá. Nemíním se nijak vychloubat, za vlastní zkušenosti však dovoluji si sdělit, že jsem do své farmy vložil 28. ledna 1917 přes \$7,000 a dnes mám již nabídku hotových \$10,000. Já však farmu na prodej nemám, neboť bych lepší a příhodnější nikde nekoupil, ač jsem několikrát státní navštívil a pozemky prohlédl jinde dříve, nežli zde jsem zakoupil. Krajina zdejší jest zdravá a má tu výhodu, že se ještě může zde začíti farmářství s malým kapitálem a to s dobrým výsledkem a k úplnému uspokojení. — S přátelským pozdravem na všechny, znamenám se v úctě.

Fr. J. Kugler.

TOPEKA, KANS., 3. pros. 1919. — Čtená red. "Pokroku"! Zaslám své předplatné pro příští rok. Rozepsal jsem se minule o těch dělnických věcech. Dnes už máme stávkou uhlokořů v plném proudu. Vláda jedná volně v podnikání kroků nějakých. Guverner Kansasu (za Kansas první) předsevzal kopání uhlí státem, aby občané Kansasu umu netrpěli, co zatím uhlokořové a operátoři se hádají o mzdu. Je tu přede dvěma utrpení celé země, jestli záhy se uhlí dobýt nebudou. Vádecké uhlokořové praví, že nám to patří; proč jsme prý tak hloupí, proč má takto, bítí ještě aby dali uhlokořům co chtějí. A obce na to skutečně kouká jaksi hloupě, proč má takto bítí ještě trestána za to, že uhelné společnosti tahaly jí peníze z obou kaps najednou. A teď se ještě o to aby z toho uhlokořové také něco jí, aby obec poručila, aby ten lup z ní samé vzatý byl rozdělen líp, aby z toho uhlokořové také něco měli. Nejen naše obec koukala hloupě, ale celé spojené obce koukají hloupě na to. Než my tady v Kansasu jsme ponejvíce farmeri a zůstalo nám kousek kouského rozumu, že, když uhlokořové s operátory dohodnou se nemohou, bude si Kansas uhlí pro svou potřebu kopat sám. Uhlí je v ložiskách od věku, kam je Prozřetelnost složila pro potřebu všech lidí. A když ti lidé to uhlí budou potřebovat, nakopají si ho, — ani operátoři, ani uhlokořové zatím by neměli překážet, neboť uhlí zajisté jejich není a je ho třeba oběi. Ti, kteří myslili, že strajkem přiměje se stát k tomu, aby doly převzal, došli, želo chtějí: Stát doly převzal. Tak, ať je to dobré, nebo ne, máme to zle. Ale ti, co myslí, že to tu bude, jako na Rusi, se mýlí; tady nemáme tak dvě třídy, jako na Rusi. Tam měli rozmařilou bohatou šlechtu, která jinému valně nerozuměla, než tak čtení románů a navštěvování divadel. V Americe máme už také nějaké takové lidi, ale dosud jich tak mnoho není. Jsou to synové boháčů věrežských, kteří ale ještě moc čtení nejsou. Velká většina lidí bohatých je Spojených Obcích dneška jsou lidé praktičtí, schopní manažéři. Mnohý guverner státu a mayor města dovedl by dnes vzít lopatu a kopati si své uhlí. Naši přední lidé nejsou synkové boháčů, jimž táto věc zdělaná a někdo vyšší v úřad ustanovil; jsou to lidé, kteří vyšli z lidu, lidu rozumějí a lidmi byli zvoleni, aspoň pro nějaké schopnosti. Tak ač bořevism, nástroj Německa, může nám tady dost škodit a nesnáze na čas dělat, však vřelu mu tu přáno nebude. Nemá, z čeho by tu rostl. Kořeny má v Evropě. — Jsou pořád ještě ti v lidstvu, ať mezi spekulanty, ať mezi agitátory, kteří zdědili povahu nepokojného, za-

pasieho starověku. Krev to poví. Čin to poví. Amerika je demokratickou téměř po půl druhého století. Musí-li vzít něco do správy státní, vezme, ale tendence je zpět od toho k metodám demokratickým. Tak to státní doložení uhlí bude as nějaký čas trvat, ale kompeteci se státem přejdou industrie do soukromných rukou zas, ač se ne na ten způsob, jak byly dříve. Země školu darumo neprodělá. Až ti, co pokořeni potřebovali, ho dojdou, země se navrátí do normálních kolejí. A mezi těmi pokořenými nebudou jen sami boháč. Asi že potřebujeme prohlédnouti více všichni. Každý z nás jsme se více méně uchytili po tom "všemohoucím" dolaru, tak že jsme nerozuměli tomu, co se kolem nás děje, až nás události překvapily. A jestli nám ty události pomohou otevřít oči, neudály se nadarmo. Mnohým, kteří chronicky stonali na revoluci, mám za to, také se oči otevrou. Doba seburčení národů je tu. A ti, kterým se v Americe nelíbí vláda, budou vládnout mít postarání o to, aby se vrátili tam, kam patří, — odkud si názory své přinesli.

Dne 5. prosince.

Několik řádků v odpověď p. v tomto týdenním "Pokroku", rače uveřejnit, možno-li, zrovna v příštím týdenním "Pokroku". Ct. p. Dolák! Jsem rád, že jste se ozval. Je a bylo dávno třeba, abyste vy, uhlokořové, o sobě nechali slyšet. Každý si může představit, že práce vaše je těžká. A kdybyste byli žádali jen za zvýšení mzdy, tomu jsme zvyklí takové věci číst, a nepřekvapilo by to nás. Vlastně, jak mnoho byste měli mít připláceno, já nevím a nerozhoduju. Že by vám to bylo málo platné, uznávám sám, kdybyste i toho došli. Když bude mnoho strajků a jedna unie za druhou bude strajkovat a nebude se dělat, tedy není člověku potřeba ani mnoho přemýšlet, aby došel přesvědčení, že takovým způsobem, co zatím ceny všeho přijdou do nedosažné výše, bude těch věcí potřebných rovnu měrou ubývat a méně jako té ceny přibývat a bude hlů. Tedy se to musí nechat zákonodárným, aby našly cestu, jak by se došlo do rozumní jiným způsobem, nežli strajky. V Iowa již mají zákon, že než mohou dělníci strajkovat, předloží svou stížnost k tomu zřízené rozhodčí komisi a musejí přese stůl, tváří v tvář zaměstnavatelům, před státním rozhodčím se postavit či posadit a obě strany, kdy jsou vyslechnuty, musejí se pak podrobit dobrozdání rozhodčího. Co udělají státy jiné, neb vláda spolková, nevím, ale zdá se mi to dobrý zákon. Musíme pamatovat všichni, že, chceme-li v této věci pokoj a blahobyt, musí dobro celku vždy stát na prvním a dobro nějaké jen skupiny na druhém místě. Neboť žádná skupina jen sama o sobě nemůže se nadit blahobytem, když by dobro celku trpělo. Že jsme ve Spojených Státech měli otevřené, podnikavé hlavy, které dovedly malé kapitálky sehnat dohromady, u dělat z nich kapitál velký a tak dělat podniku, jež i dělníku i celku pomohly, můžeme být vděční. Jak jsme byli rádi ku příkladu, když, jsouce na homesteadu, čtyřicet mil vzdáleni ode dráhy, konečně jsme se dočkali doby, kdy dráha přišla blízko! Vírali jsme jí a neptali jsme se, mnoho-li dělá dividend. Ovšem, dráhy ze začátku měly i od vlády přáno, aby se země otvírala pro osazení. Dráhy začaly bohatnou a jednak dělnictvo, vymáhalo si stále větší platy, jednak legislatury jaly se obmezovat příjmy dráh tak, že dvě třetiny dráh sotva se vyplácely. I velká společnost rock-islanská as před 13—15. léty ošla se v rukou recievra a člověk, jak jsem jednou četl, mohl koupit sto-dollarový dílec v ní za 40 dolarů. Tímto obmezením dráh, dráhy nově přestaly se stavět a velká část západu tudíž trpí a bude dlouho trpět nedostatkem dráh. Kapitál je choulstivá věc. On se nedá hnát — on se může jen lákat. A když není, co by lákalo, nejde. A ovšem nemůže jít ani dělník zas za kapitálem. Dráhy převzala spolková vláda a prodělala v tom as 6,000,000,000 dolarů. To je tak velká suma, že, kdybyste, pane Dolák, ji chtěl spočítat a počítal po dvacítkách (\$20.00) každou vteřinu jednu, bedesát dvacítěk za

minutu a počítal šest hodin denně (jako jste chtěli dolořit) a pět dní v týdnu, vzalo by vám to přes 53 roky, počítaje 52 týdny do roka a to ještě, kdybyste při počítání tom nešel na strajk! Vláda dráhy převzala a teď neví, jak by horkou nádobu rychle postavila, aby si prsty nepřipálila a zároveň ale, aby upuštěním nádobu nerozbita. Je to choulstivá věc řídit velký kapitál. Stát nejlepe udělá, když bude k užívání jeho přiblížit a do ruky ho brát nebude. — Že by to bylo dobře, aby se i farmáři zorganizovali v společném zájmu, tomu nevěřte. Kdyby to byli dávno udělali, bylo by s vámi i jinými zle! A když by bylo s vámi i jinými zle, bylo by konečně zle i s farmerem. Žádný není sám sobě živ, či písmo. Ani vaše unie není živa sama sobě; ani by nebyla farmerská. A já, jak jsem povoláním z farmerů, byl bych rozhodně proti takové jich organizaci, poněvadž bych to měl za neštěstí země, jakmile by se farmáři zorganizovali. Ač jestli vy a všelijaké unie budete vždy strajkovat, pro vyšší ceny, nevím, co farmer konečně udělá. Bude konečně musit udělat, co se udělalo na Řísku — obmezovat svůj osov — obmezovat se v zjednaných silách — z toho může povstat nedostatek potravin a vás všelijaké městské dělníky by to nejlepe chytilo. Ale farmer vždy bude obdělávat tolik, co bude moci. Ale nebude si moci pomoci, když cena práce a strojů bude přes jeho dosah. On strajkovat nemůže, aby se mu urodilo více... Vseljaké organizace v Soustátí kvetly, ale strajk uhlokořů ukáže vám samým, jak nebezpečného užití svých spojených sil jste se chopili, tak že když vláda potom něco udělá, aby vás zachránila, by vás nerozdrtila lavina, kterou spojenými silami jste uvolnili, budete vděční. Já nepřestal jsem být v přesvědčení kazatel, ač nekazá i v novinách zvláště ne. Ale jako občan této země lituji kroku, který jste vy, uhlokořové, vzali před sebe teď. Ovšem, co je, musí být, poněvadž je to podmíněno neústupným zákonem tím, co předcházelo. Kámen se začal s kopce valit, ale vy, uhlokořové, mu stojíte v cestě tolik, jako ti ostatní, ne-li více. My, kazatelé, když přijde takováto doba, můžeme i umlknout a valící se kámen káže sám. On směřuje dolů, kam ho spád táhne. Z rodící bohatých jsem se nenarodil, ale z nejchudších. Pracoval jsem s malou výjimkou dost těžce celý věk. A proto, že jsem také dělník, a ne proto jen, že jsem kazatel, píši úvahy své. Byloť mým tušením, že zle doby přijdou a kdybych tím, co jsem napsal, mohl byl naklonit některého dělníka, aby šel v tyto časy na venkov, to bych byl chtěl dočítat. Spád ovšem šel opačně. Právě jsem četl, že mnozí farmáři kol uhelných dolů farmy opustili a dávno šli dělat do dolů. Ale ať, co bude měl být — bude, pak zase navrátí se pořádek, pokud na žemi je možný. Mám dobrou naději do zdravého smyslu lidu amerického, který dosud zůstá solí země, že se tu pořádek konečně zjedná. Vystrahu, co bych byl rád dal, jsem napsal. Dále by asi nebylo užitečno psát. Okolnosti budou mluvit samy. — S pozdravem na čtenáře —

Jan Randus.

ČESKÁ KNÍŽEČKA

Poučné pojednání o nemocích očí, nosu a hrdla. — Cena 25 centů. Píste do úřadovny DR. J. J. WAETA, 1223 First National Bk. Bldg., Omaha.

DR. KAR. H. BREUER

operace a ženské nemoci. DR. MILOSLAV J. BREUER, diagnosa a vnitřní nemoci. ČESTÍ LÉKAŘI Při naší úřadovně máme dokonale laboratorf k rozpoznávání všech nemocí. Máme nemocitění spojené pro všech ny operací a vnitřní případy nemocí. Úřadovna v pokoji číslo 216 Security Mutual Bldova. Severovýchodní roh 12. a O ulice, ve druhém poschodí v předu. Lincoln, Neb.

DR. F. J. KÁLAL

1223 First Nat'l Bank Building, Omaha, Neb. TELEFON: TYLER 1348 J Zvláštní pozornost věnuje se léčeni střevních nevdů.

DRA. PETRA HOBOKO
jest lékem uznaným zasluby. Jest zcela jiný, než ostatní léky. Může ovšem býti napodoben, nikoli ale nahrazen.
Zlepšuje krev Podporuje trávení
Upravuje stolici Uklidňuje na játra
Učinkuje na ledviny Uklidňuje čívn soustavu
Oživuje, posiluje a občerstvuje.
Zkrátka, jest to rodinný lék v každém slova smyslu a měl by být chován v každé domácnosti.
Neprodává se v lékárnách. Jest dobývá lidem přímo od
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.,
2501-17 Washington Blvd. Chicago, Ill.
(V Kanadě se dobývá bez ciz.)

Nechte jej dovážeti váš náklad

ZA starých dob složilo lidstvo svět na bedra obra z bájí, zvaného "Atlas." Dnešní pokročilí farmáři skládají svět práce na bedra **INTERNATIONAL KEROSINOVÉHO POHONOVÉHO STROJE**

Tento otužilý, spolehlivý, ochotný, nenákladný služebník koná dnes mnohem více ku odstranění dřiny ve farmářství, než kterýkoliv jiný činitel. On obstará možnost práce kolem farmy — jako řezání dříví, čerpání vody, drčení krmiva, hnaní větráku atd., a vykoná ji rychle a uspokojivě.

Palivo do stroje nejmenšího druhu stojí méně než 3 centy za hodinu — velmi laciné vydržování "všeměla," který vykoná práci za tučet mužů. Zbavte se hrubého zaměstnání. — Přenechte všechny protivné malé práce stroji International. On ušetří vám času i námahy, a naplní vaši tobolku. Jsou tři velikosti, o 1½, 3 a 6 koňských silách, všechny na pohon kerosinem neb gasolinem.

International obchodník ve vašem okolí poukáže podrobně na výkony tohoto kouzelníka práce a vysvětlí, proč jeho odporování má zlatou ořízku. Nebo pište na dole uvedenou adresu, a obdržíte podrobné informace.

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY
CHICAGO OF AMERICA USA

Puritan mouka

ZÁRUKA — Spotřebujte plný pytlík, a nepodaří-li se vám upéci nejlepší chléb, jaký jste kdy pekli vrzte prázdny pytlík svému obchodníku, jenž nahradí vám bez námitky vaše peníze. **Obdobné mletá z nejlepší pšenice v Americe.** Všichni groceristé jí mají na skladě.

WELLS-ABBOTT-NIEMAN CO.
Schuyler, Neb.

Tímto oznamuji všem čtenářům starým i ovým příznivcům, že vlastním **HOTEL "PRAHA,"** který jest úplně znovu vypraven všim vnitřním zařízením, vkusně dekorován a kde krajané, zavítavši do Omahy, naleznou nyní řádnou obsluhu a pohodlí to nejlepší. Chutná jídla z pravé české kuchyně vždy vás uspokojí. O příjezd místních i venkovních krajanů utivě žádá

JOSEF PIVONKA

Boh 13. a William ul. OMAHA, NEBRASKA

Výborná naše káva

neměla by scházet v žádné domácnosti. Chcete-li si opravdu pochutnat, pošlete si pro naši 40c kávu, velmi lahodnou specialitu. Lepší druhů za 45c a 45c libra, což jest cena za tyto druhy kávy velmi nízká. Jinde platíte za tuto kávu o 10 až 15 centů více za libru.

Mák, kmin, ruský čaj, kořeni celé i mleté stále na skladě. Objednávky laskavě zasílajte na **Western Coffee Mills** OF CRETE, NEBRASKA. J. VAVŘINA, majitel. Píste si o ceník a vzorky.

Kořisko Bratři
Pohrobčníci a balsamovači
120 South 13th Street, Omaha, Neb. Tyle: 1873. TELEFON: South 680
Přiblížím z vankou veškeré obzvláštní pozornost.